شماره : ۳۶/۵۱/۲۴۳۵۰۸
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

" دستورالعمل نگهداری نهاده های دام و طیور"

الف)آماده سازی انبارها

۱- تمیز کردن، جاروکشی و پاکسازی محوطه بیرونی و داخل انبار، خروج ضایعات احتمالی از داخل واطراف انبار.
۲-کنترل درها، پنجره ها، دستگاه تهویه(فن هوادهی)، کف ودیواره ها واطمینان از عاری بودن هر گونه نقص قبل از ضدعفونی انبار.
۳- شستشو و ضدعفونی کف ،دیواره های انبار و چادرهای مصرفی(انبارهای روباز ومخروطی) و... با استفاده از سموم فسفره آلی مجاز (به عنوان مثال: مالاتیون) رقیق شده با آب به نسبت ۲ درهزار(۲ لیتر در هزار لیتر آب) این مقدار برای سم پاشی یک هزار متر مربع سطح انبار کافی است.(جهت بهره برداری بهتر راهنمای روی قوطی سم مطالعه شود).
۴- سقف، دیواره، کف و پنجره انبارهای سوله مورد بازدید قرارگیرد و در صورت لزوم نسبت به تعمیر ، ایزوله کردن و نصب توری جهت جلوگیری از ورود پرندگان و حیوانات اقدام شود.
۵- جهت مبارزه با جوندگان نظیر موش و... می توان با هماهنگی و کسب رهنمود از سازمان حفظ نباتات از سموم ضد انعقادی نظیر کومارین و وارفارین نسبت به تهیه طعمه مسموم اقدام نمود.یا از طعمه مسموم آماده مورد تایید سازمان حفظ نباتات با رعایت کامل نکات ایمنی استفاده کرد.
۶- در صورت مشاهده آفت زنده نسبت به سم پاشی انبار و محوطه به روش درست و با رعایت موارد زیر صورت پذیرد:

۱-۶-آگاهی از حجم سم پاش در زمان مخلوط کردن سم با آب جهت جلوگیری از غلیظ شدن و یا رقیق شدن سم ضروری است.
۲-۶- برای مخلوط کردن سم با آب؛ ابتدا باید سم را داخل مخرن ریخته وسپس آب را اضافه کرد در غیر این صورت مخلوط همگن حاصل نمی شود.
۳-۶- دقت در سم پاشی درز ،شکاف و زوایای انبار که محل لانه گزینی حشرات می باشد ، حائز اهمیت می باشد.
۴-۶- به علت از بین رفتن خاصیت سم، درهنگام آفتاب شدید، بارندگی و هوای سرد از سم پاشی خوداری شود.

۷- چادرها و دیواره های فلزی انبارهای چادری نیمه مکانیزه و روباز مورد بازدید قرار گرفته و در صورت رویت درز و یا روزنه نسبت به تعمیر ومرمت و در صورت لزوم نسبت به تعویض چادر اقدام شود. همچنین دیواره های فلزی- بتنی در محل اتصال به یکدیگر متصل و ایزوله گردند. برای رفع پوسیدگی دیواره ها از ضدزنگ استفاده شود.

۸- سوله مناسب باید دارای هواکش سقفی، دیواری متناسب با ظرفیت سوله داشته باشد(تا تحمل فشار محموله را در زمان دپو کردن دارا باشد) و عملیات هوادهی بطور کامل انجام گردد.

نکته: اختلاف دمای محموله در شرایط دمای مطلوب با دمای بیرون(محیط) نباید بیش از ویا کمتر از ۹ درجه سانتیگراد باشد.

۹- پنجره های سوله بایستی به نحوی باشد که لبه های سقف سوله(شیروانی) به عنوان سایبان برای پنجره باشند و جهت روشنایی از لامپ های زرد استفاده شودکه در کاهش جذب حشرات موثر می باشد.

۱۰- در صورت وجود سیستم هوادهی، دستگاه های تهویه باید قبل از ورود محمولات به انبارکنترل شود و صحت و درستی عملکرد آن توسط مسئول فنی بهداشتی(دامپزشک) انبار تایید گردد.

۱۱- با توجه به اهمیت توزین در تخلیه وبارگیری، باسکول انبار باید دارای گواهی استاندارد از موسسه استاندارد با تاریخ اعتبار باشد.

نکته: حداقل هر شش ماه یکبار کالیبراسیون باسکول تکرار گردد.

۱۲- باسکول انبارهای ملکی شرکت بایستی به شبکه وب متصل باشد.

ب) ذخیره سازی نهاده های دامی

۱۳- ناظر کنترل کیفی مستقر در انبار باید از محموله داخل هرکامیون نمونه ای مجزا جهت اندازه گیری رطوبت، دما، تغییر رنگ ویا آفات انباری و... تهیه نماید.

نکته: ثبت مشخصات کیفی نمونه تهیه شده توسط ناظر کنترل کیفی از هرکامیون شامل شماره کامیون بر روی برگه مجزا و قرار دادن آن برگه درون کیسه نمونه و نگهداری در محلی مناسب تا زمان صفر شدن موجودی ضروری می باشد.

نکته: ثبت مشخصات نمونه ها در لیست جداگانه شامل: شماره کامیون، تاریخ ورود و ثبت پارامتر های کیفی آنها به منظور رعایت نگهداری بهینه در زمان ذخیره سازی،کنترل تقدم و تاخر(**FIFO**) محمولات و جلوگیری از اختلاط محمولات ضروری می باشد.

نکته:در صورت مشاهده مغایرت در مشخصات ارگانولپتیکی محموله کنجاله سویای وارده به انبار وتشکیک به انجام اختلاط در آن ، طبق نامه شماره ۶۹۹۰۵/ ۵۱مورخ ۱۳۹۸/۴/۳۱ پس از نمونه برداری و ارسال نمونه جهت انجام آزمایشات درصد پروتئین –فیبر –خاکستر وخاکستر نامحلول در اسید به آزمایشگاه مورد تایید دامپزشکی یا استاندارد ارسال گردد .در صورت محرز شدن اختلاط براساس نتایج آزمایشات فوق ،در بخش محمولات اختلاطی در سامانه انبار ثبت وبا اداره کل بازرگانی داخلی جهت دریافت خسارت از شرکت حمل ونقل مکاتبه گردد وپس از دریافت خسارت از پیمانکار حمل طبق نظر دامپزشکی در مورد قابلیت مصرف یا امحاء محموله با هماهنگی اداره کل حسابرسی ، بازرسی و مدیریت عملکرد اقدام شودد.

۱۴- خالی بودن اطراف محموله به پهنای حداقل ۵۰ سانتی متر ازدیواره های جانبی سوله برای سهولت کنترل و بازرسی و حفظ شرایط کیفی محمولات و نگهداری آن در وضعیت مطلوب ضروری می باشد.

۱۵- لوله گذاری در انبار روباز به شرح زیر انجام گیرد:

به عنوان مثال انباری با عرض ۲۸ متر وطول ۱۱۰ متر؛ به ۴ لوله ۶ متری (۲۴ متر) نیاز دارد. دقت شود اولین لوله متصل به فن بدون روزنه باشد و ۳ لوله بعدی دارای روزنه بوده تا به این ترتیب حداکثر خروجی هوا (مکش) را از درون محمولات وجود داشته باشد. فاصله هر کانال هوادهی با کانال بعدی باید حدود ۸ متر می باشد. فن و کانال های فن در طول انبار و بیرون از انبار تعبیه و لوله گذاری به موازات و هم در عرض انبار قرار گیرد و همچنین دربالا و طول محموله (خط الراس) می بایست لوله در زیر چادر قرارگیرد.

۱۶- نظارت و بازدید مستمر از کلیه نهاده های نگهداری شده در انبار، اندازه گیری وثبت روزانه رطوبت ، دما و... واقدامات پیشگیرانه در جلوگیری از آفت وتغییر رنگ، ترشیدگی و... توسط مسئول فنی- بهداشتی انبار انجام گیرد.

۱۷- پیش بینی فضای مناسب در انبار جهت انجام عملیات جابجائی و هوادهی نهاده ها در انبار ضروری می باشد.

(هوادهی فرآیندی است که با استفاده از فن حجم زیادی از هوای اطراف توده غلات به حرکت در می آید و هدف اصلی هوادهی کاهش دما افزایش یافته می باشد)

۱۸-در سوله ساده(بدون امکانات تهویه و هوادهی)، ارتفاع دپوی ذرت و جو به اندازه ۳ متر و برای کنجاله سویا حداکثر ۲/۵ متر توصیه می شود . برای سوله با امکانات فن و لوله گذاری، حداکثر ارتفاع برای ذرت و جو ۵ متر و برای کنجاله سویا حداکثر ۴ متر توصیه می شود .

۱۹-در صورت افزایش دمای نهاده ذخیره شده در سوله های فاقد سیستم هوادهی جهت کنترل دما و جلوگیری از خود گرمایی از هوادهی غیرفعال(جابجایی محموله توسط لودر از نقطه ای به نقطهٔ دیگر) استفاده گردد .

۲۰-زمانی که نهاده در یک مکان برای چندین ماه دست نخورده باقی بماند احتمال حشره زدگی ،تغییر رنگ، ترشیدگی، قارچ، کپک زدگی و فساد آن وجود دارد. لذا نیاز به بازدید مستمر با دقت بیشتر در فصول سرد وگرم سال وجود دارد. دیدن حشره و تشخیص نقاط گرم براساس آزمایش ارگانولپتیکی در محموله گامی موثر درکنترل پارامترهای کیفی می باشد.

نکته: آزمایش ارگانولپتیکی یک محموله شامل دیدن، بوئیدن، چشیدن و لمس کردن می‌شود. منظور استفاده از حواس پنجگانه می باشد.

۲۱ - رعایت نکات زیر در انبارهای روباز و چادری نیمه مکانیزه الزامیست:

۱-۲۱- لوله گذاری حتماً انجام شود.

۲-۲۱- شیب بندی مناسب محموله صورت پذیرد و در صورت مشاهده آب باران در اطراف چادر به علت عدم شیب بندی مناسب، باید به منظور جلوگیری از نفوذ آب به درون محموله نسبت به تخلیه آن سریعاً اقدام گردد.

۳-۲۱- قرارگیری چادرها روی محموله طوری باشدکه هیچ گونه فضای خالی بین محمولات و چادر وجود نداشته باشد(حداقل یک متر همپوشانی چادر ها رعایت شود) و طناب کشی برای مقابله با جریان باد و عوامل طبیعی اقدام گردد.

۴-۲۱- در انبارهای روباز حداکثر ارتفاع در خط الرأس ۶ متر و دیوار های جانبی(لبه ها) ۱ مترتوصیه می شود.

۵-۲۱- بازدید مستمر جهت سلامت چادر ها(سفت بودن قلاب ها، شل نبودن طناب چادرها) ضروریست.

۶-۲۱- یکی از عوامل مهم وموثر در نگهداری مطلوب نهاده، استفاده به موقع از سیستم تهویه بوده که با در نظر گرفتن وضعیت نهاده و شرایط جوی باید نسبت به روشن نمودن هواکش و یا هوادهی(باز کردن روی محمولات در انبار روباز) اقدام شود. درخصوص استفاده از فن های هوادهی باید دقت نمود در زمان رطوبت نسبی هوا (بیش از ۸۵ درصد)،عملیات هوادهی متوقف گردد.

۲۲- رعایت تقدم و تأخر(**FIFO**) در توزیع نهاده با توجه به مدت زمان نگهداری آنها صورت پذیرد.

۲۳- درهنگام نگهداری و بارگیری محمولات به نحوی عمل گردد که تردد لودر وکامیون برروی نهاده به حداقل ممکن کاهش یابد. لذا می بایست بطور مرتب تیغ اندازی، جاروکشی و کف روبی انجام شود تا از پخش شدن محموله در زیرچرخ کامیون و لودر و افزایش شکستگی و خرد شدن دانه جلوگیری شود.

۲۴- نسبت به جداسازی محموله آسیب دیده اقدام و در اسرع وقت مراتب طی گزارشی جهت تعیین تکلیف به مراجع مرتبط اعلام شود.

۲۵- در زمان بارندگی به منظور رعایت نظافت انبار و حفظ کیفیت محمولات از هر گونه تخلیه و بارگیری خودداری گردد.

۲۶- در طول مدت نگهداری با مشاهده هر گونه حشره زنده نسبت به قرص گذاری نهاده اقدام شود. در حشره زدگی سبک ۳ الی ۵ قرص سه گرمی برای هر تن و در حشره زدگی متوسط ۵ الی ۱۰ قرص سه گرمی برای هرتن و در حشره زدگی سنگین ۱۰ الی ۱۵ قرص سه گرمی برای هر تن توصیه می شود.

نکته : در خصوص قرص گذاری با توجه به اینکه درجه سمیت گاز متصاعد شده از قرص فستوکسین بالا می باشد. لذا افراد بدون استفاده از تجهیزات لازم (ماسک، دستکش، لباس) کار مناسب از تماس و استشمام گاز خودداری نمایند.

ج) بارگیری و ارسال نهاده از انبار

۲۷-کنترل کامیون از نظر بهداشتی، تمیزی و نیز اخذ گواهی شستشو جهت نظافت قسمت بارکامیون و باقی نماندن بقایای محموله قبلی پیش از ورود به انبار برای بارگیری نهاده توسط ناظر کنترل کیفی مستقر در انبارالزامی است.

۲۸- بارگیری متناسب با ظرفیت حجمی کامیون صورت گیرد و از بارگیری مازاد برظرفیت جداً خودداری نموده تا از ریزش آن در محوطه انبار جلوگیری گردد.

۲۹- در محمولات ارسالی بالاخص کنجاله سویا از فشار مضاعف و اصطلاحاً پرس محموله بدلیل افزایش ظرفیت وزنی جداًخودداری شود.

۳۰- نمونه برداری روزانه ازمحمولات در حال بارگیری وکنترل کیفیت آن به ویژه اندازه گیری رطوبت و دما الزامیست. بارگیری و حمل با کیفیت مناسب صورت پذیرد و از بارگیری محموله آسیب دیده جداً خوداری شود.

۳۱- نظارت و کنترل کامل مبنی بر بستن کامل چادر ها توسط راننده کامیون در زمان خروج از انبار صورت پذیرد.

شماره : ۳۶/۵۱/۲۴۳۵۰۸
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵

چک لیست پایش نگهداری نهاده های دامی

بخش اول :آماده سازی انبارها

۱- نظافت محوطه بیرون وداخل انبار.	بله...	خیر...
۲- سالم بودن در سوله.	بله...	خیر...
۳- نصب توری برای پنجره سوله.	بله...	خیر...
۴- دارا بودن دستگاه سم پاش سالم وآماده به کار.	بله...	خیر...
۵- ضدعفونی انبار قبل از تخلیه بار (با ارائه مستندات).	بله...	خیر...
۶- ضدعفونی چادرها قبل از تخلیه بار(با ارائه مستندات).	بله...	خیر...
۷- نام سموم استفاده شده جهت ضد عفونی		
۸-آیا زوایای پنهان و محل لانه گزینی حشرات سم پاشی شده است.	بله...	خیر...
۹- نبود روزنه درسقف سوله.	بله...	خیر...
۱۰- جهت رفع نم و ترمیم دیواره های خراب ایزولاسیون صورت گرفته است.	بله...	خیر...

بخش دوم : ذخیره سازی نهاده های دامی

۱- ناظر کنترل کیفی در انبار مستقر بوده واشراف کامل دارد. بله... خیر...

۲- نمونه از هرکامیون ورودی تهیه و در محلی مجزا نگهداری می شود. بله... خیر...

۳- ثبت پارامترهای کیفی در لیست جداگانه صورت می گیرد. بله... خیر...

۴- فاصله ۵۰ سانتی متر محموله از دیوار سوله رعایت می شود. بله... خیر...

۵- بازدید روزانه توسط ناظر کنترل کیفی از محموله ذخیره شده مستندسازی شده. بله... خیر...

۶- پیش بینی فضای مناسب جهت جابجایی و عملیات هوادهی توسط لودر انجام شده. بله... خیر...

۷- ارتفاع دپو متناسب با نوع محموله رعایت شده است. بله... خیر...

۸- لوله گذاری در انبار روباز طبق ضوابط صورت گرفته است. بله... خیر...

۹- شیب بندی نهاده در انبار روباز و مخروطی رعایت شده است. بله... خیر...

۱۰- حداقل هم پوشانی یک متر چادر رعایت شده است. بله... خیر...

۱۱- در انبار روباز در طول وبالای محموله (خط الراس) لوله گذاری صورت گرفته است. بله... خیر...

۱۲-تقدم وتاخر رعایت می شود. بله... خیر...

بخش سوم: بارگیری و ارسال نهاده از انبار

۱-کنترل بهداشتی کامیون ها در زمان بارگیری صورت می گیرد. بله... خیر...

۲- بارگیری متناسب با ظرفیت کامیون صورت می گیرد. بله... خیر...

۳- دقت در بارگیری و حمل با کیفیت صورت می پذیرد. بله... خیر...

۴- جارو کشی و پاکسازی محل بارگیری جهت جلوگیری از ایجاد دانه شکسته صورت می پذیرد. بله... خیر